

ŠTUDIJA OCENE VPLIVOV IZVOZNIH POSLOV NA OKOLJE (EIA)¹

Obseg študije vplivov oz. informacij, ki naj bi jih le-ta vključevala, je pogojen (sorazmerno) z obsegom potencialnih vplivov projekta na okolje. V vsakem primeru pa mora študija vključevati vsaj naslednje postavke (ni nujno, da so v navedenem vrstnem redu):

- Kratka predstavitev projekta z vključenimi glavnimi ugotovitvami o vplivih projekta na okolje in priporočili za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje.
- Opis postopka izdelave Študije vplivov (pravni, administrativni del postopka, ...)
- Opis projekta: predstavitev projekta z vidika nj. geografske, ekološke, sociološke ter časovne komponente. Opis mora vključevati tudi predstavitev dodatnih investicij, ki jih zahteva projekt (*»offsite investments«*: dodatni naftovodi, dovozne poti, energetske postaje, zajetja vode, skladišča surovin in končnih proizvodov, itd.) ter predvidevati ev. preselitve lokalnega prebivalstva, družbene posledice, ki jih preselitev lahko povzroči in sprejemljive rešitve za realizacijo potrebnih preselitev. Običajno vključuje opis projekta tudi zemljevid, ki prikazuje lokacijo projekta in območje vplivov.
- Osnovni podatki: predstavitev dimenzij območja, ki je predmet proučevanja in pomembnih fizikalnih, bioloških, družbeno-ekonomskih vplivov projekta ter predvidenih sprememb pri izvedbi projekta. Hkrati mora predstavitev vključevati tekoče in planirane aktivnosti ostalih izvajalcev znotraj območja vplivov, ki niso direktno povezani s samim projektom (konkretnim izvoznim poslom) ter podatke, ki opisujejo lokacijo, aktivnosti pri realizaciji projekta in ukrepe za zmanjšanje obremenitev okolja. V okviru opisa osnovnih podatkov je potrebno navajati natančne, zanesljive podatke in njihove vire.
- Vplivi na okolje: potrebno predvideti pozitivne in negativne vplive projekta na okolje (možna uporaba kvantitativnih kriterijev), opredeliti ukrepe za zmanjšanje vplivov in izpostaviti negativne vplive, ki jih ni mogoče zmanjšati. Hkrati je potrebno določiti oz. oceniti obseg in kvaliteto razpoložljivih podatkov, ključne manjkajoče podatke o vplivih, možna odstopanja od predvidenih vplivov ter specificirati postavke, ki ne zahtevajo nadaljnjih proučevanj.
- Analiza možnih alternativ: mora vključevati sistematično primerjavo potencialnih vplivov na okolje glede na različne možnosti realizacije projekta in sicer primerjavo projektov po kriteriju: predvidene lokacije, uporabljene tehnologije, ... (za primerjavo je potrebno vključiti tudi simulacijo situacije obremenitev okolja, če projekt na predmetni lokaciji ne bo realiziran – obremenitev lokacije *»brez projekta«*).

Hkrati je potrebno sistematično primerjati za posamezne alternativne rešitve različne možnosti zmanjšanja vplivov, prikazati izračun potrebnega kapitala, stroškov investicije, predstaviti usklajenost z zakonskimi akti na lokalni ravni ter zahteve po referencah izvoznika in nadzoru projekta, ki ga zahteva lokalna skupnost. Za vsako alternativo je potrebno prikazati vse potencialne vplive na okolje ter vrednostno (z denarnimi enotami) prikazati potencialno škodo. Predstaviti je potrebno argumente, ki

¹ Vir: World Bank Operational Manual – BP 4.01 - <http://wbln0018.worldbank.org/Institutional/Manuals/OpManual.nsf>.

opravičujejo izbor posamezne alternativne rešitve realizacije projekta, skladnost priporočenih emisij z lokalno zakonodajo ter seznam ukrepov za preprečitev oz. zmanjšanje onesnaževanja.

- Operativni načrt varstva okolja: vključuje blažilne, nadzorne in zakonske ukrepe, ki jih je potrebno upoštevati v fazi gradnje in obratovanja projekta z namenom preprečitve, izločitve ali zmanjšanja negativnih vplivov na sprejemljivo raven.
- Posvet: vključuje posvetovalne sestanke, ki so organizirani z namenom seznanitve z mnenji prizadetih ljudi in stališči lokalnih nevladnih organizacij ter pristojnih agencij za varstvo okolja.